

werkgroep '72

Kiezen en Delen

Werkgroep '72 is een Nederlandstalige vrijwilligersorganisatie in Jakarta. Zij verleent sinds 1972 kleinschalige hulp aan kansarmen, via lokale organisaties in Jakarta en omgeving. In deze Paraplu met het thema 'Kiezen of delen' vier vrijwilligers aan het woord. Zij vertellen waarom zij ervoor kiezen om vrijwilliger te zijn bij Werkgroep '72 en wat zij willen delen met hun werk.

door **Hermien Stouwdam**

fotografie door **Hilde van Heerwaarde**

Anneke Pieket Weeserik

Nederlandse, woont in Jakarta sinds 2016.
Bedrijfskundige – Healthcare management.
Hobby: trail running.

Kiezen

De eerste maanden in Jakarta heeft ze vooral rondgekeken: Wat wil ik doen en bij welke organisatie? In 2016 heeft zij zich aangemeld als vrijwilliger voor de feestdag van Werkgroep '72. Daarna is zij projectleider geworden voor Sinar Pelangi. Een bestuursfunctie kwam vrij en vanaf medio 2018 is Anneke voorzitter van Werkgroep '72. De keuze om zich bij de werkgroep aan te sluiten is voor Anneke drieledig: in de eerste plaats een intellectuele uitdaging om te kijken hoe donateurs aan doelen verbonden kunnen worden. Ten tweede om als gast iets terug te geven aan mensen van dit land en als derde reden de leuke projecten die Werkgroep '72 onder haar hoede heeft. 'Je komt op veel plaatsen, je ontmoet veel inspirerende mensen en het daagt je uit om weloverwogen keuzes te maken in een complexe samenleving.'

Delen

'Je kunde en ervaringen delen in een zeer gevarieerde groep professionals maakt het werk voor Werkgroep '72 interessant en inspirerend' vertelt Anneke in het interview. Daarnaast wil zij bruggenbouwer zijn tussen de Nederlandse sponsors en de Indonesische realiteit. Haar functie als voorzitter biedt hiervoor volop kansen.

Mirjam Piët

Nederlandse, woont in Jakarta sinds 2015.
IT-programmeur.

Heeft een passie voor techniek en doet een studie Data Science.

Kiezen

Na een aanvankelijke cultuurschok werd ze in de zomer van 2016 benaderd of ze geen tweede secretaris wilde worden van Werkgroep '72. Dat leek haar een goede manier om haar tijd naast gezin en studie op een zinvolle manier in te vullen. Toen de functie van penningmeester vacant kwam, heeft Mirjam dit opgepakt. Zonder financiële achtergrond een grote uitdaging. De financiële kennis heeft ze zich met behulp van deskundigen eigen gemaakt. Het leuke is dat ze achter de schermen heel veel kan betekenen en ook op haar vakgebied actief kan zijn. Zo is Mirjam verantwoordelijk voor het bouwen en onderhouden van de website van Werkgroep '72.

Delen

Mirjam vindt het mooi om te zien dat zoveel mensen ervoor kiezen om Indonesiërs die het minder goed hebben te helpen. Delen houdt voor Mirjam in dat je kritisch blijft op wat je doet en waarom. Controle en verantwoording zijn belangrijke elementen in haar functie.

Wil je je graag inzetten voor de werkgroep, of ben je geïnteresseerd in een van de Yayasanen die we steunen, neem dan contact op met Werkgroep '72 via info@werkgroep72.org. We kunnen je kennis, kunde en netwerk goed gebruiken!

Voor meer informatie zie:

www.werkgroep72.org

Inge Josuputra

Indonesische, woont de grootste tijd van haar leven in Jakarta.
Gepensioneerd tandarts.
Hobby's: jalan-jalan en lekker eten.

Kiezen

Eigenlijk heeft Inge niet voor vrijwilligerswerk bij Werkgroep '72 gekozen. Het kwam op haar pad. In haar tandartsenpraktijk had ze een cliënt die vrijwilliger was bij Werkgroep '72 en zo is zij er in 2005 bij gekomen. Ze had toen beperkt tijd en koos ervoor om projecten dichtbij haar huis te doen of projecten die niet veel tijd kostten. Zij is sedert die tijd contactpersoon voor Pusaka V (maaltijdvoorziening voor ouderen in de kampong) in Menteng bij haar om de hoek. In het verleden is ze betrokken geweest bij andere projecten o.a. bij Bantar Gebang (de vuilnisbelt) waar zij de gebitten van de kinderen controleerde en mondhygiënevoorlichting gaf. Sinds kort verzorgt Inge ook de contacten met Zr. André van Sinar Pelangi.

Delen

Inge vertelt uit een sociaal gezin te komen. Dan is delen geen keus maar het zit in je. Haar moeder was actief bij het Indonesische Rode Kruis en haar vader was lid van de Rotary. Ze voelt zich thuis bij Werkgroep '72, waarschijnlijk omdat Nederlands geen probleem is en ze een westerse opvoeding heeft genoten. Haar Indonesisch-zijn uit zich in het geven en nemen, kijken naar de mogelijkheden die er zijn en doen wat er op je pad komt.

Monique Brouwer

Nederlandse, woont sinds augustus 2018 in Jakarta.
Leerkracht basisonderwijs
Hobby's: sport en reizen

Kiezen

Al vrij snel nadat ze hier kwam wonen, kwam ze in contact met Willeke, vrijwilliger van Werkgroep '72, die een keer per week naar het weeshuis Sayap Ibu gaat om te knutselen met de kinderen. Ze is een keer meegegaan. Ze vond dit zo ontzettend leuk dat ze sindsdien een van de vrijwilligers is die knutselt met de kinderen en hen aandacht geeft. Monique vertelt dat het een overwogen keus is geweest, omdat het aansluit bij dat waar ze goed in is. Ze heeft het gevoel dat ze de kinderen van Sayap Ibu kan stimuleren en helpen bij het ontwikkelen van motoriek en creativiteit.

Delen

Vrijwilligerswerk betekent voor Monique dat ze haar deskundigheid kan delen en dat ze er ook enorm veel voor terug krijgt. De stralende gezichten van de kinderen als ze komen en aan het werk zijn, zijn haar heel dierbaar en geven haar het plezier om het te doen.

Kiezen en Delen

Mijn verdriet weegt niet meer dan het jouwe;
we kunnen het delen
zodat het de helft minder weegt.
En weet je wat het rare is:
als we ons geluk samen delen
wordt het dubbel zoveel.

(Bron onbekend)

Vinger in de pap

Het verkeer in Jakarta staat bekend als een stroperige brei van motoren, auto's, hier en daar een bus en zo nu en dan vrachtwagen. Om vanuit een zijstraat de niet aflatende stroom verkeer op de hoofdweg te kruisen is geen eenvoudige opgave.

Who you gonna call? Pak Ogah!

door **Michiel Beers**

Bedelen is in Indonesië verboden en tot menig-eens genoegen is er in Jakarta niet veel van te merken. Het wordt verstopt in kleine en meestal niet bijster nuttige diensten zoals het verkopen van pakjes tissues. Een activiteit waar wél vraag naar is, is het regelen van het verkeer. Op onoverzichtelijke haakse hoeken bijvoorbeeld, waar twee auto's elkaar klem zetten wanneer ze tegelijkertijd de hoek om gaan. Een op de hoek geposteerde hulp maakt met wapperende armgebaren duidelijk van welke kant er kan worden gereden. Bij het passeren gaat er geregeld een raampje naar beneden en wordt er wat muntgeld gedoneerd als dank voor de bewezen dienst: het schadevrij rondom van een kaap.

Zwiebertje

Een verkeersregelaar mag je het niet noemen. Dan zou het lijken alsof het een officiële functie betreft, uitgevoerd onder auspiciën van de overheidsdienst voor transport *Dishub* (*Dinas Perhubungan*) of de regionale politie *Polda* (*Polis Daerah*). Ze hebben echter al een titel: Pak Ogah. *Ogah* is Indonesisch voor 'afkerig'. Een vreemde benaming dus voor iemand die geheel vrijwillig het verkeer regelt en er niet vies van is daarvoor een kleine betaling aan te nemen. De term *Pak Ogah* heeft dan ook een andere herkomst.

In de tachtiger jaren, toen het verkeer in Jakarta nog niet tot regelen noopte, was er op televisie een poppenshow die te vergelijken is met de fabeltjeskrant: *Si Unyil*. Daarin speelt een figuurtje dat niet wil werken, maar regelmatig zijn hand ophoudt en om een beetje geld vraagt. Meer *Zwiebertje* dan *Lowieke de Vos*. Dat was Pak Ogah en naar hem zijn de verkeers-influencers vernoemd.

In Jakarta heeft de verkeersafdeling van de politie in 2017 overigens wel gevraagd of de overheidsdienst de onofficiële verkeersregelaars wilde betalen voor hun diensten. Op die manier zou je invloed kunnen hebben op hun wijze van regelen. Want hun ingrijpen heeft invloed op het verkeer tot ver buiten het door hen geregelde kruispunt.

Wie betaalt bepaalt

Het stopzetten van de ene verkeersstroom ten faveure van de andere kan ervoor zorgen dat de wachtrij oploopt tot voorbij het vorige kruispunt. Er kwam geen budget en dus geen invloed. Wie zijn kinderen via de invalsweg *Jalan Ampera Raya* naar de Nederlandse school brengt, kan het verschil in regelstrategieën hebben gevoeld. Het kruispunt met *Jalan Kenanga Terusan* is een mooi voorbeeld.

Pak Ogah wordt betaald door het verkeer uit de zijstraat. Zij willen iets bereiken - de hoofdweg - en betalen daar een beetje voor. De vele onderbrekingen van de verkeersstroom op de hoofdweg worden ook benut door verkeer dat juist af wil slaan naar de zijstraat toe. De Pak van dienst is een buurtbewoner en dat zijn de bestuurders uit de zijstraat zelf deels ook; sommigen hebben hem wellicht zelfs als uitgebreid-familieid. Het buurtbelang weegt hier het zwaarst. Dat zijn ingrijpen in de ochtend-spits tot op de 500 meter verder gelegen ringweg voelbaar is, gaat zijn interesse ver te buiten.

Eens in de twee weken zit Pak Ogah op een reserve-bankje. Pak Polis neemt het over met een geheel andere strategie. Het stadsbelang dicteert namelijk dat al die werknemers vanaf de ringweg de stad in komen om hun productieve bijdrage te leveren. De zijstraat komt er dan bekaaid af, waar tegenover staat dat er niet betaald mag worden. Wat er ook bekaaid af komt, is het verkeer náár de ringweg. Auto's die bij Pak Ogah gebruik maakten van de vele onderbrekingen om naar de zijstraat toe te rijden, staan nu veel langer te wachten en houden daarmee het achteropkomende autoverkeer op. Ook dit is tot op honderden meters afstand merkbaar.

Verplaats het probleem

Er kwam dus geen geld om Pak Ogah een beetje bij te sturen. Elke twee weken één ochtend een politieman inzetten kost echter ook geld en dat is wellicht duurzamer te besteden. Recentelijk is daarom een nieuwe poging gedaan het stadsbelang boven het buurtbelang te plaatsen. Door middel van een lange betonnen *barrière* op de middenstreep is het niet meer mogelijk om vanaf de tegenoverliggende weghelft af te slaan. Probleem opgelost. Of verplaatst; een deel van het verkeer heeft een andere route moeten vinden. Pak Ogah werkt echter rustig door. Veel invloed heeft hij niet meer, maar de buurtbewoners betalen toch wel. Zo gaat dat in Indonesië.

